

Ob 20 - letnici tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani

Stane Pavlin — direktor tovarne »Sprejemniki«

Nekaj zgodovine

Ko je bil Kras s Sežano osvobojen, ni bilo tam nobene tovarne. Italijani na Krasu niso gradili industrije, pač v spoznanju, da ga imajo le prehodno. Delavci so hodili na delo v Trst, Milje in ostalo tržaško okolico. Izseljevanje v dežele prek morij ni zavzelo večjih množic, tisti pa, ki so se vendarle izselili, največ v Združene države Amerike, so ostali v tesnih stikih z rojaki v domovini in

jih hodijo še danes radi obiskovat.

Industrija za elektrovezve »Telekomunikacije« s sedežem v Ljubljani je leta 1953 hotela razširiti svoj obseg nekje, kjer bi bila razpoložljiva delovna sila. V Sežani so bila ugodna tla. Med Sežano in obmejnimi bloki Fernetič je bila Tovarna pletenin v novi stavbi, ki ji je postajala že tesna. Po dogovoru s tedanjim okrajnim ljudskim odborom Sežana, Telekomunikacijami in Pletenino je prišlo v Pletenino nekaj delavcev, ki so pričeli z montažo radijskih sprejemnikov. V začetku je bilo le 6 delavcev. Vse sestavne dele so dobivali iz matične tovarne v Pržanu.

Pred dvajsetimi leti

Okrajni LO Sežana je dne 29. maja 1953 dovolil Telekomunikacijam ustanoviti obratno enoto v Sežani. Tako je bil formiran obrat III. Prvi vodja obrata je bil (od 1. 8. 1953 pa do 31. 1. 1958) Florijan Fajgel.

»Pletenina« se je leta 1954 preselila v svoje nove objekte; vsa poslovna stavba, od koder se je izselila, je prešla

v upravo tega obrata. Da bi bila zadeva tudi pravno urejena, je Izvršni svet LR Slovenije dne 21. 7. 1953 dodelil nepremičnine, na katerih je prevzeta stavba, Rep. podjetju Telekomunikacije s sedežem v Ljubljani v upravljanje. Število delavcev se je zvišalo na 44. O kakšni samostojnosti ni bilo govora, vsa administracija in računovodstvo je bilo v Ljubljani, v Sežani pa je bila le montaža.

Program: Sprejemniki

Program obrata v Sežani je predvideval proizvodnjo radijskih in televizijskih sprejemnikov, vendar televizijskih niso nikdar izdelovali. Med radijskimi sprejemniki je TRIGLAV prinesel obrat in kasnejši tovarni dober renome, zlasti še tip 3 D (s tremi zvočniki). Kasneje so se omejili na dva zvočnika, končno le na enega.

Od 1. 2. 1958 do 14. 12. 1958 je bil vodja obrata Miroslav Burja, od 15. 12. 1958 do 31. 12. 1964 pa Alojz Makuc. Slednjega so si vsi dobro zapomnili, saj je pričel z vzgojo lastnega strokovnega kadra; izpeljal je tri letnike dislociranega oddelka poklicne šole za radijske in TV mehanike, od katerih je precej za-

(Dalje na 3. strani)

- Teden ZP ISKRA
- 20-letnica tovarne »Sprejemniki Sežana«

Srečanje kulturnikov ZP Iskra v Sežani

PROGRAM:

Četrtek, 28. junija 1973

Ob 18.30 uri: Otvoritev razstave fotoamaterjev v Mladinskem klubu.

Ob 19. uri: Otvoritev razstave likovnikov v pritličju stare šole

Ob 20. uri: Srečanje kulturnih skupin ZP ISKRA v kinodvorani

Nastopajo pevski zbori, recitatorji, literati, instrumentalni ansambli, pevci, humoristi, folklorne skupine itd.)

Zrebanje brezplačnih vstopnic — Lepe nagrade Iskrinih proizvodov

Vabljeni!

LIPICA
30. VI. 1973

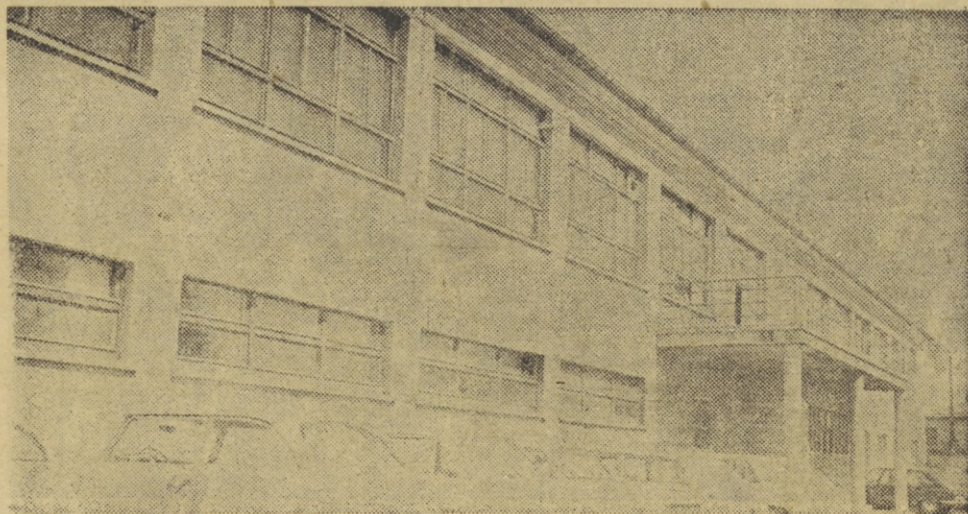
Snidimo se polnoštevilno na naši proslavi v Lipici

Osnove sedanje Iskre je treba iskati že v partizanskih delavnicah in v raznih krajih Slovenije, katerih začetki so se po osvoboditvi konkretizirali in razvijali v naših tovarnah. Tudi najtežje breme začetnega razvoja ISKRE so nosili borci-partizani, zato ni čudno, da je kolektiv ZP Iskra sprejel ta dan kot praznik vsega našega podjetja.

30. junija bo v Lipici pri Sežani velika proslava dneva borca in Iskre ter 20-letnica tovarne »Sprejemniki« v Sežani, ki je tudi organizator proslave. Dostikrat ugotavljamo kako smo ponosni na našo skupno Iskro in ji želimo napredka, ugotavljamo pa tudi, da se med seboj premalo poznamo in, da bi marsikdaj storili bolje, če bi si vzeli več časa, da se med seboj seznanimo in pogovorimo.

Tudi letošnje praznovanje daje široke možnosti, da bodo naša poznanstva boljša, zato je prav, da se 30. junija v čimvečjem številu snidemo na proslavi v Lipici.

Da bi se udeleženci proslave čim lažje odločili tudi za razne ogledne, objavljamo na 4. strani zapis o turističnih zanimivostih v Lipici.

Poslopje tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani, ki letos praznuje dvajset letnico svojega obstoja, je postalo premajhno za tolikšno proizvodnjo

Predlog samoupravnega sporazuma

V petek, 15. junija 1973, se bodo delavci kranjske Iskre oz. »Elektromehanika« na zborih delavcev odločali o predlogu samoupravnega sporazuma, s katerim se bo 8 temeljnih organizacij združenega dela združilo v delovno organizacijo Iskra — industrija za telekomunikacije in elektromehaniko.

Izhodišča za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela so bila podana z akcijskim programom, ki je bil sprejet v decembru 1971. leta. Od sprejema akcijskega programa dalje so bile izdelane teze osnovnih izhodišč in po-

trebne analize ter organizirane različne razprave. O formiranju TOZD je bilo odločeno na zborih delavcev v decembru lanskega leta, ko so bile potrjene tudi osnove za izdelavo osnutka samoupravnega sporazuma.

V Portorožu končan mednarodni simpozij o avtoelektrični opremi

CIS — poslovno združenje proizvajalcev avtoelektrične opreme, ki ga sestavljajo podjetja »Rudi Cavajec«, Iskra in Saturnus je organiziralo minuli teden v Portorožu mednarodni simpozij o tendencah razvoja električne opreme v motornih vozilih. Znanstveniki in strokovnjaki socialističnih držav, Češke, slovaške, Madžarske, Nemčije, Poljske, ZSSR in Jugoslavije so se to pot že tretjič sešli, tokrat v naši državi.

Na simpoziju so strokovnjaki obravnavali številne zanimive probleme s katerimi se ukvarjajo razvojni inštituti in proizvajalci avtoelektrične opreme v teh državah. Med drugim o sodobni razsvetljavi v cestnem prometu in o problemu halogenskih žarnic, generatorjih za motorna vozila, električnih avtomobilih, elektroniki v motornih vozilih in o uporabi računalnikov pri razvoju avtoelektrične opreme v vozilih.

Ob koncu simpozija so se udeleženci dogovorili in sestavili seznam prednostnih raziskav za prihodnje. Le-te naj bi obsegale večjo vzdržljivost zaganjalnikov, generatorjev in druge avtoelektrične opreme zlasti pri gospodarskih vozilih. Ta oprema bi morala vzdržati brez servisnih posegov do nekako 300.000 prevoženih kilometrov, nadalje konstrukcije motorjev z manj škodljivimi plini v izpušnih ceveh in pa uvajanje elektronike v motornih vozilih, ki naj bi pripomogla k večji varnosti in zanesljivosti, manjših servisnih posegov in večji udobnosti pri vožnji. Dogovorili so se tudi o naslednjih simpozijih, ki bosta leta 1975 v ZSSR, leta 1977 pa na Madžarskem.

V petek in soboto so si udeleženci simpozija ogledali še proizvodnjo avtomobilske električne opreme v Saturnusu v Ljubljani in Iskrri v Novi Gorici.

Marjan Kralj

Osnutek, ki je bil izdelan v teku meseca marca, ni vseboval vseh določb, kot jih določa zakon o konstituiranju TOZD in je bilo zaradi tega nujno osnutek sporazuma dopolniti. Osnutek sporazuma je bil obravnavan v zelo širokem krogu, kjer je bilo podanih nad 50 pripomb, ki so bile v glavnem upoštevane. Nekaj pripomb in predlogov pa bo verjetno podanih tudi na zborih delavcev.

Sporazum določa, da se v delovno organizacijo združujejo naslednje temeljne organizacije združenega dela:

1. Tovarna avtomatskih telefonskih central (ATC)
2. Tovarna telefonskih elementov in aparatov (TEA)
3. Tovarna števec (števcji)
4. Tovarna stikal (stikala)
5. Tovarna električnih ročnih orodij (ERO)
6. Tovarna mehanizmov v Lipnici (mehanizmi)
7. Koordinacijska področja (KOP), ki obsegajo: kadrovsko, organizacijsko, tehnološko, ekonomsko finančno, razvojno, proizvodno in investicijsko področje ter področje kvalitete

8. Enota družbenega standarda (EDS), ki obsega Restavracijo in Samski dom.

V uvodnih določbah so zapisane zadeve, na osnovi katerih se TOZD združujejo in ki jih bodo opravljale skupno.

V splošnih določbah je določeno o firmi, predmetu poslovanja. TOZD bodo imele svojstvo pravne osebe s tem, da bodo navzven nastopale enotno. TOZD bodo imele skupni žiro račun, svoj žiro račun bo imela edino EDS. TOZD bodo solidarno pokrivalo obveznosti.

V poglavju, ki govori o organizaciji, je določeno, da bodo TOZD v svojih okvirih opravljale naloge s področja razvoja, konstruiranja, tehnološke priprave proizvodnje, gospodarsko pripravo proizvodnje, proizvodnjo, montažo in kontrolo. Dislocirane enote pa tudi vzdrževanje.

Naloge, ki jih je smotrnejše opravljati skupno, pa bo opravljala TOZD koordinacijska področja.

(Dalje na 7. strani)

ISKRA - EMO Celje

Inventivni dejavnosti ustreznejše mesto

Počasno in nestimulativno nagrajevanje ovira racionalizatorsko in iznajditeljsko dejavnost

V zadnjem času se je jasno pokazalo, da na področju racionalizatorstva in iznajditeljske dejavnosti močno zastajamo, kar postavlja naše gospodarstvo v razmerah nenehne tehnične revolucije v podrejen položaj do nosilcev tehničnega napredka v svetu. V delovnih organizacijah in v družbi kot celoti, je čutili pomanjkanje samoupravne vzpodbude in premajhno zanimanje gospodarstva za inventivno dejavnost.

V EMO je bila ta dejavnost že od ustanovitve podjetja deležna velike pozornosti. Leta 1961 pa je bil ustanovljen referat za racionalizacije. Ta naj bi pripomogel k še večjemu razmahu inventivnosti s tem, da bi se pospešila realizacija smiselnih predlogov. S pomočjo strokovnih služb in vodstva podjetja pa naj bi se z opozarjanjem na konkretne proizvodne probleme pritegnilo k reševanju perečih problemov čim širši krog samoupravljalcev. Od ustanovitve referata pa do leta 1968 se je število predlogov racionalizacij stalno večalo po številu in po vrednosti. Tako je bilo v tistem letu obravnavanih že 63 predlogov. Zatem se je število predlogov začelo zmanjševati, dokler se ni v zadnjem času sploh pojavilo vprašanje smiselnosti obstoja referata.

Ob ustanovitvi je referat pripravil nov pravilnik o racionalizacijah. Kot izume, modele ali vzorce obravnavamo predloge, ki se dajo zakonsko zaščititi. Trenutno je zaščiteno 5 izumov in 5 modelov, vse ostale predloge pa obravnavamo kot tehnične izboljšave ali koristne predloge. Za tehnično izboljšavo se predvideva nagrada v vrednosti okrog 15 %, odvisno od velikosti prihranka, ki se od vsakoletnega prihranka izplačuje skozi 3 leta. Za koristen predlog je predvidena enkratna nagrada v vrednosti do 20 % od pripadajoče nagrade za tehnično izboljšavo za prihranke enega leta.

Od leta 1970 do vključno letos je bilo obravnavanih skupno 88 predlogov racionalizacij. Z upoštevanjem stroškov realizacije nam zaradi spremembe tehničnih normativov dajo ti predlogi vrednostni prihrank v skupnem znesku 10.232.824 N din. Za nagrade je bilo izplačanih 206.975 ND, torej znaša čisti ekonomski efekt izboljšav za podjetje 10.025.849 ND, vsako leto pa okrog 2.500.000 din.

Poprečna nagrada znaša komaj 2 % od celotnega prihranka. Poleg tega je skoraj polovica vseh predlogov takih, da ni moč neposredno izračunati prihranka, omogočajo pa varnejše in lažje de-

lovne pogoje, odpravljajo zastoj v proizvodnji ipd. Teh predlogov ne moremo denarno prikazati, izboljšujejo pa počutje delavcev, s čimer se večja njihova učinkovitost in krepi kolektivna zavest. V izplačilih so zajete tudi nagrade za te predloge, zato se dejanska povprečna izplačana nagrada za neposreden prihranek precej zmanjša.

Kljub zapostavljanju inovacij je njihov učinek zelo velik. Ob primernem upoštevanju te dejavnosti pa bi bil lahko še nekajkrat večji. Nobena druga investicija nam s tako minimalnimi vlaganji ne more prinesiti tako velike koristi. Zato se v času splošne stabilizacijske politike in sanacijskih programov z zapostavljanjem inventivne dejavnosti povzroča neprecenljiva gospodarska škoda.

Ceprav ostane podjetju 98 odstotkov vseh prihrankov in je torej inventivnost pre malo stimulirana, je treba iskati vzroke za zastoj predvsem v premajhni podpori strokovnih služb, samoupravnih organov in vodstva podjetja za hitrejšo reševanje predlogov. Zastoj ni toliko opazen pri številu predlogov, kot pa pri njihovi vrednosti. Zaradi počasnega in nestimulativnega reševanja zahtevnejših predlogov tehničnih izboljšav, ki zahtevajo veliko več zahtevnega truda s strani predlagateljev in katerih realizacija s strani strokovnih služb lahko traja tudi več let, se predlagatelji raje ukvarjajo s koristnimi predlogi. Ti se dajo neprimerno lažje in hitreje realizirati, nimajo pa tako velikega učinka kot tehnične izboljšave.

Samoupravni organi, strokovne službe in vodstvo podjetja bi morali postati glavni pobudniki in organizatorji za poživitev te dejavnosti. Z opozarjanjem na konkretne proizvodne in organizacijske probleme, bi morali ti organi usmerjati množično inventivno dejavnost, osvojeni predlogi pa bi morali imeti prednost pred tekočimi zadevami. S takim sodelovanjem bi se zelo okrepila tudi samoupravna zavest delavcev.

Množična inventivna dejavnost je največja rezerva, ki jo ima gospodarska organizacija. Razširjanje te pobude zahteva minimalno vlaganje, omogoča pa doseganje neprecenljive ekonomske koristi in pomembne psihološke in politične učinke. V novi organizacijski razdelitvi moramo omogočiti inventivni dejavnosti ustreznejše mesto, saj je osnovni pogoj za nadaljnjo rast in gospodarski razvoj podjetja, kot tudi za nadaljnjo razširitev baze samoupravnega sistema.

Miloš Pešec

Mednarodni simpozij o avtoelektriki je slovesno odprl generalni direktor ZP Vladimir Logar, predsedoval pa mu je šef razvojnega oddelka za avtoelektriko v ZZA Dušan Pirce

Ob 20 - letnici tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani

(Nadaljevanje s 1. strani)

poslenih v tovarni na odgovornih delovnih mestih. Od 15. 5. 1965 je bil direktor tovarne Sprejemnikov Vladimir Logar, sedanji gen. direktor, ki pa je že 11. 2. 1966 odšel na drugo delovno mesto.

Ivo Barišič — zvest in marljiv iskraš že od avgusta 1953 in predsednik ZB ima na skrbi kulturni program ob letošnjem praznovanju

stim so se pridružili novi delovci. ZP je zadevo presodila in imenovala začasno upravo, katere predsednik je bil Vojko Rupnik. Sam seveda ni mogel vsega opraviti, v tovarni so se množili sestanki, proizvodnja je padala, s tem pa je rasel dolg. Zadevno je ZP poslalo strokovno komisijo, ki je proučila delo začasne uprave in finančno stanje ter dala predlog o sanaciji tovarne.

Trdoživost kolektiva

Po končani navedeni začasni upravi so samoupravni organi spet prevzeli tovarno v upravljanje. Za v. d. direktorja je bil imenovan tov. Stanislav Pavlin, od aprila 1. 1970 pa za direktorja. Samoupravni organi so se ves ta čas zavedali svoje odgovornosti in so morali, če je bilo potrebno, sprejemati tudi trdne sklepe za prebroditev krize.

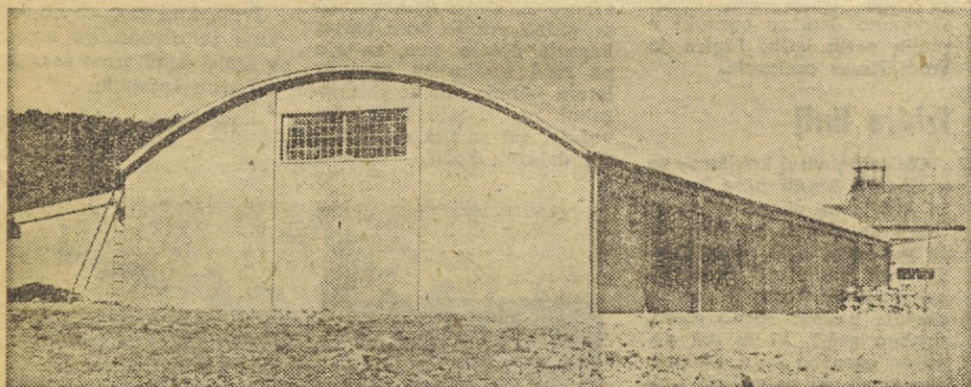
Danes se tovarna prilagaja novim tržnim zahtevam, razvija nove izdelke in je prodrla na trgu s svojimi radijskimi sprejemniki. »Portorož« je zlasti priljubljen v južnih

potrebni še nadaljnji proizvodni prostori in več prostora za režijske službe.

Ostale podatke prinaša časopis Iskra redno v svojih poročilih, tudi tiste, da imajo delavci v Sežani zaradi navedenih težav, v zadnjem času predvsem zaradi zamrznjenih cen izdelkov in ob nenehni rasti repromateriala med vsemi tovarnimi Iskre dokaj nizek osebni dohodek. Pomembno je, da tovarna že leto dni izvaža svoje RA sprejemnike v Zahodno Nemčijo, kar je vsekakor izreden uspeh trdoživega kolektiva s Krasa.

Ob prikazani kratki zgodovini razvoja praznuje letos kolektiv Iskrine tovarne radijskih sprejemnikov 20-letnico svojega dela. S sprejemniki Portorož je ponesla ime »Iskra« skoraj v vsako vas v Jugoslaviji. Ob dvajsetletnici si kolektiv tovarne želi, da bi bile cene že končno ustajljene, da bo s tem možno perspektivno in dolgoletno planiranje razvoja in izdelkov.

L. C.

Prostorsko stisko bodo za nekaj časa rešili novi delovni prostori

Osamosvojitve

Obrat se je 1. januarja 1966 pravno in dejansko osamosvojil. Se poprej je matično podjetje razdelilo svojo izgubo tako, da je samo prevzelo 263 milijonov, za 266 milijonov pa obremenilo obrat v Sežani. Ključ za tako delitev izgube je bila fakturirana realizacija v letih 1963 in 1964. Pri tem je matično podjetje pozabilo, da je v Ljubljani vladalo prepričanje, da je pri njih »možganski trust«, v Sežani pa roke.

Kolektiv v Sežani je bil za samostojnost premalo pripravljen. Da bi jim več ostajalo, je hotel svoje izdelke prodajati veletrgovini sam, brez posredovanja PSO, ni pa imel za to sposobnih ljudi in potrebne servisne organizacije. K podedovanim obvezno-

krajih. Znan sprejemnik je »Savica« v treh tipih, julija pa pride na trg štirivalovna Savica. Izreden tržni uspeh predstavlja TV stabilizator, v novjšem času pa se kaže izredno zanimanje tudi za ojačevalne naprave.

Tovarna »Sprejemniki« je lani prvič investirala večji znesek za novo halo, ki je v bistvu že dokončana, potrebna je še montaža raznih naprav. Upajo, da bo do naše proslave tudi to nared, vendar je včasih med upanjem in realizacijo vprašanje, ki ga ni moč rešiti le z željo. Vsekakor bo nova zgradba, ki stoji poleg sedanje tovarne, dokaj razbremenila utetnjenost sedanjih prostorov, ki, kakor je bilo navedeno, niso bili zidani za potrebe sedanje branže, pač pa tekstila. Tovarni so za razmah

SPREJEMNIKI SEŽANA: Pred kratkim so začeli seliti opremo v novo halo

Dobro blago se samo hvali

ŠTEVCI POGOVOROV

Zelo zanimiva in hkrati poučna je zgodovina števec pogovorov v Kranjski Elektromehaniki.

Obrat urnih mehanizmov v Lipici pri Kropi te tovarne jih je začel delati leta 1961. Prvo leto jih je izdelal približno 30.000 kosov in sicer s kovinskimi kolesi. Celotno količino smo prodali doma, ker za zunanja zahtevnejša tržišča niso bili dovolj kvalitetni. Ko so nastopile še tehnološke težave je obrat kratko in malo prenehal s to proizvodnjo.

Ponovno renesanso so doživeli leta 1967, seveda v tehnološko boljši izvedbi. Od tega leta proizvodnja napreduje skokoma, čeprav boj za njihovo dovršeno kvaliteto in primerno ceno še traja.

Do sedaj so jih v Lipnici izdelali približno dva milijona. Samo letos je planirana proizvodnja 80.000 kosov za domače tržišče in 600.000 kosov za izvoz. V obratu predvidevajo, da bodo plan presegli in dosegli število 900.000. Večina proizvodnje je torej usmerjena na tuje in samo v države s krepko valuto. Za socialistične države tako imenovanega SEV ni na voljo proizvodnih kapacitet.

V Lipnici pa si ne delajo utvar, čeprav vedo da je vsa njihova proizvodnja za letos in verjetno tudi za naslednja leta v naprej prodana. Ta majhen 260-članski kolektiv se zaveda, da morajo števec pogovorov ostati po kvailteti na svetovni ravni in slediti razvoju. Zato pripravljajo namesto sedanjega petmestnega že šestmestni številčnik. S tem bodo zanesljivo obdržali sedanjo afirmacijo tudi v naprej.

M. K.

Ob izidu glasila »plus in minus« dijakov šolskega centra Iskra

Plus in minus dostikrat odločata o usodi dijaka in zato ni čudno, da so dijaki ŠC Iskra izbrali prav to ime za svoje glasilo, katerega številka je pravkar izšla. Glasilo nas je prijetno presenetilo. Od mladih k tehniki usmerjenih ljudi ne bi pričakovali toliko literarnega smisla. Sestavki teh mladih ljudi, ki so najverjetneje njihove prve objavljene vrstice kažejo na prizadevanje, da bi izpovedali svoje mnenje in nam pokazali svoje probleme, ki jih dostikrat ne razumemo. Kako čuti mlad človek, če napiše sestavek »K življenju«, »Ne bratje« ali »Jure« ali če napiše pesmi kot jih je napisal dijak pod psevdonimom »Casko«. To so ljudje, ki ne živijo z zaprtimi umi očmi, ljudje, ki želijo ustvarjati, ki jih zanima, kar se dogaja okrog njih in, ki bodo tudi v bodoče vedno težili, da se izpovedo in da s svojim zgledom pritegnejo tudi druge.

Posebnost glasila je duho-

» Elektromehanika « Kranj

S SEJE POSLOVNEGA ODBORA

Širjenje organizacije obdelave podatkov

Na 31. seji poslovnega odbora so obravnavali osnutek Samoupravnega sporazuma temeljnih organizacij in sprejeli nekaj pripomb, ki bodo upoštewane pri končni redakciji osnutka. Poslovni odbor je dal osnutek samoupravnega sporazuma v obravnavo delovnemu kolektivu. V nadaljevanju se je PO sklenil, da v skladu z določilom zakona o združenem delu pridobijo pravico do dopusta delavci po preteku 6 mesecev delovne dobe. V to delovno dobo se všteva tudi delovna doba, ki jo je delavec pridobil pred vpoklicem v JLA.

Poslovni odbor je odobril Skupščini občine Radovljica 34.100,00 din prispevka za izvedbo komunalnega programa občine v letu 1973. in pooblastil direktorja obrata mehanizmov, da podpiše zadevni družbeni dogovor. Ugodil je tudi vlogi občinskega odbora Rdečega križa Radovljica, da postane obrat mehanizmov v Lipnici podporni član RK Radovljica. Letno članarino v višini 200,00 din plača tovarna Elektromehanika. PO je odobril Zvezi slepih Kranj 2.000 din prispevka za stroške prevoza njenih

vit humor in svojstvena ilustracija, ki glasilo poživijo. Prispeski so napisani v jeziku, ki je sprejemljiv za širši krog bralcev, kar kaže na veliko prizadevanje mentorjev.

Avtorji člankov bi lahko enakopravno sodelovali tudi v glasilu »Iskra«, da bi širši krog bralcev spoznal hotenja in mišljenja naših bodočih sodelavcev.

Prva številka je prebila led, upajmo, da ne bo ostala osamljena. V drugi in naslednjih številkah pa bi radi zvedeli kaj več tudi o aktivnosti mladih v njihovi organizaciji, šolski in razredni skupnosti na športnem področju ipd.

To vse nam bo pomagalo, da spoznamo mlade ljudi tudi z njihove druge strani, in ne samo s strani, ki jo v svoji mladostni neugnanosti največkrat kažejo.

Uredniku glasila »Iskra« predlagam, da nekaj sestavkov objavi v »Iskri«, da jih spozna širši krog bralcev.

N. Pavlin

članov na tabor slepih, ki bo v Ljutomeru.

Ob koncu seje je poslovni odbor obravnaval vlogo sindikalne organizacije tovarne, da se streliški dom »Franceta Kordeža«, v katerem je sedaj skladišče, vrne v uporabo streliški družini Iskra. Poslovni odbor je naročil kadrovskemu in investicijskemu področju, naj zadevo pregledata in poiščeta možnost za

(Nadalj. na 7. str.)

Lipica - zelenica našega Krasa

30. junija bo v Lipici pri Sežani tradicionalno praznovanje dneva borca in Iskre ter 20-letnice tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani. Srečanje v Lipici, ki je znana po svetovnoznani kobilarni, bo vsekakor doživetje za vsakega udeleženca. Da bi se člani kolektiva čimbolj seznanili s krajem proslave, objavljamo zadevni zapis opremljen z nekaj fotografijami.

Ustanovitev leta 1580

Na območjih Lipice so že stari Rimljani kupovali konje za svoje vojaške in tudi cirkuske potrebe, saj so znane starorimske konjske dirke. Tudi v kasnejših stoletjih so ti konji obdržali svoj sloves po svoji moči, hitrosti, vzdržljivosti in tudi bistroumnosti. Vse to je vplivalo na odločitev nadvojvode Karla, da je ustanovil 1580. leta kobilarno, ki je imela nalogo, da oskrbuje dvorne hleve s potrebnimi elegantnimi vozni, jahalnimi in lovskimi konji. Kobilarna Lipica spada med najstarejše kobilarne na svetu.

Pogozdovanje

Za veliko čredo konj pa je nastal problem pašnikov in travnikov. Iz številnih kraških dolin in vrtač so vozili rdečkasto zemljo (terra rossa) v okolico in pričeli s pogozdovanjem. Zgradili so cisterne za napajanje in kopanje konj, pa tudi za več ljudi je bilo treba več vode. Ogromno delo so opravili v pičlih petih letih; Lipica je sredi Krasa ozelenela.

Izbira linij

Ob ustanovitvi kobilarne so v Španiji kupili prve žrebce in kobile za plemo. Španski konji so sloveli po ponosni in pokončni drži, vzdržljivosti, lepi zunanosti in po visokem hodu (tedaj je menda nastala pesem: »Črno gleda, drobno gre«, ki je dal posebno označbo hoje. Plemenske živali so nabavljali tudi v Italiji, Nemčiji in na Danskem v kraljevi kobilarni Frederiksborg. Od vseh vrst uvoženih žrebcev se je do danes ohranilo le pet linij, ki predstavljajo danes čisto lipicansko pasmo.

Leta 1916 so nabavili čistokrvnega arabskega žrebca

Liglavija, ki je postal nosilec šeste ali arabske linije. Danes predstavljajo čistokrvne lipicance naslednje linije: Pluto, Conversano, Neapolitano, Tavory, Liglavy in Maestoso (po njem se imenuje tudi novi hotel v Lipici). Enakega pomena so tudi rodovi kobil, od katerih so ohranjeni tile rodovi: Presciana, Englanderia, Europa, Stornella, Deflorata, Godrana, Sardinia, Spodiglia, Argentina, Africa, Almerina, Djebrin, Mercuria, Theodorasta, Rebecca. Nekaj rodov v Lipici ni več zastopanih.

Lipica je v svoji zgodovini preživljala lepe, pa tudi slabe čase. Zaradi raznih vojn se je kar petkrat selila. Najbolj je bila prizadeta v drugi svetovni vojni in se je šele leta 1947 vrnila iz izgnanstva v svojo domovino; tedaj je imela le 11 lipicancev. Skrbni ljubitelji so uspeli kobilarno razviti na današnjo raven in obnoviti čredo na 150 glav.

Lipicanec se odlikuje šele v gibanju. Zivahen in ponosen pogled, vzravnati vrat, dovolj dolg in graciozen korak. Lipicanci so v glavnem beli, vendar obdrže nekateri vranjo ali rjavo dlako. Rode se vedno vranje črne barve, kasneje dobijo sivo, za njo pa med šestim in desetim letom — belo. Enako so uporabni za jahanje kakor za vožnjo, saj so nekoč bili konji dvornih kočij.

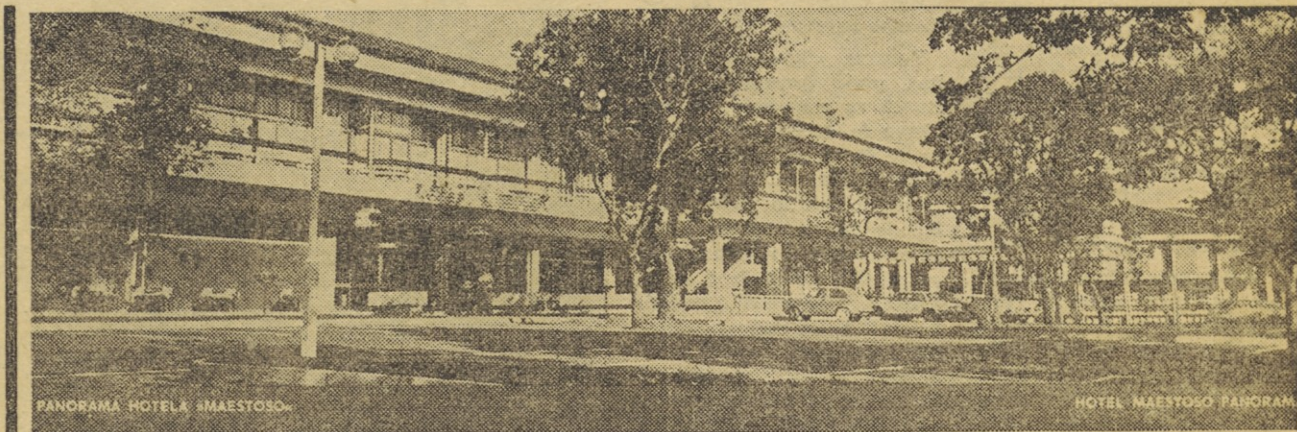
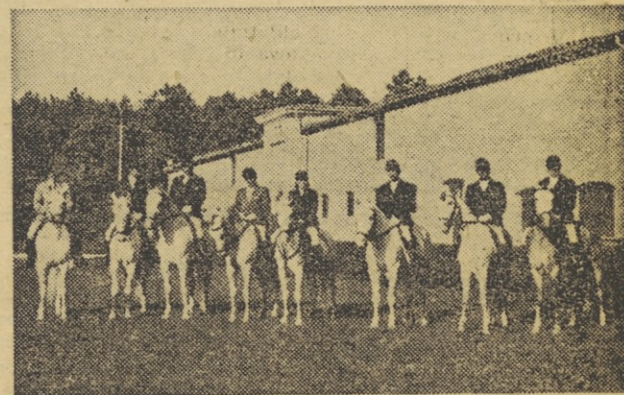

Turistična atrakcija

Kobilarna v Lipici se danes lepo razvija in širi, kar je vsekakor uspeh vodstva. Spominjamo se, da so jo po vojni hoteli ukiniti, pa jo je za nekaj časa prevzelo sežansko podjetje Jadran. Danes si Lipice brez lipicancev ne moremo zamisliti. Lipicanci so turistična atrakcija za vsakega obiskovalca. Jahalci-turisti, posebno inozemci, že spomladi rezervirajo jahanje za svoj dopust, na katerega pridejo nekaj mesecev pozneje.

Prepričani smo, da bo ogled konj in dresurnega nastopa v Lipici ostal vsem Iskrašem v lepem spominu.

Po raznih virih sestavil
Lojze Cafuta

Novi hotel v Lipici, ki ima naslov »Maestoso«, po lipicanskem žrebču, lahko zadovolji tudi razvjen okus

Temeljni pravilnik o kvaliteti in zanesljivosti

ki ga je sprejel delavski svet ZP ISKRA na 4. zasedanju, 26. 4. 1973

I.

SPLOSNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik je temeljni splošni akt ZP ISKRA o kvaliteti in zanesljivosti izdelkov in storitev ter ureja za celotno združeno podjetje enotna načela v pogledu zagotavljanja kvalitete in zanesljivosti izdelkov ter pravice in dolžnosti raznih operativnih služb organizacij ZP, ki s svojo dejavnostjo kakorkoli vplivajo na kvaliteto izdelkov in storitev.

2. člen

Izhajajoč iz temeljnih ciljev ZP, mora biti ZP ISKRA sposobno proizvajati na svetovni ravni produktivnosti in ekonomičnosti izdelke, konkurenčne na domačem in tujem trgu. V ta namen morajo organizacije zagotoviti zahtevani nivo kvalitete in zanesljivosti za vse izdelke, ki jih proizvajajo in za vse izdelke, ki jih kot komplementarni material kupujejo za dopolnitev kompletov, predvidenih po posameznih projektih.

3. člen

Upoštevač načelo, da je kvaliteta izdelkov in storitev organizacij ZP ISKRA eden temeljnih argumentov tržnega nastopa ISKRE morajo dosegati vsi izdelki Iskrinih organizacij in drugi izdelki, ki jih posredujejo organizacije na trgu, ISKRI dostojen nivo, to pa pomeni, da morajo ustrezati zahtevanim tehničnim pogojem. Ta zahteva ima namen vnaprej preprečevati finančno komercialno in moralno škodo, ki jo utrpijo vse organizacije ISKRE, če se pojavi na trgu nekvaliteten izdelek Iskrine proizvodnje ali katerekoli druge proizvodnje, ki ga je posredovala Iskrina trgovska mreža. Zato morajo biti vsi akti organizacij usmerjeni k temu cilju.

4. člen

V primerih pojave nekvalitetnih izdelkov na trgu lahko zahteva PO ZP od povzročitelja ustavitve nadaljnega poteka proizvodnje ali komercialne akcije na predlog strokovnih služb podjetja ali katerekoli organizacije ZP.

V primerih ponovnega pojava nekvalitetnih izdelkov se proti kršilecemu določb tega pravilnika smiselno uporabi člen 133 statuta ZP ISKRA, ki obravnava ukrepe v primerih slabega gospodarjenja, oziroma 125. člen, ki obravnava sankcije proti direktorju organizacijske enote.

5. člen

Za aktivnost v okviru in na nivoju podjetja v smislu zagotavljanja ustreznega nivoja kvalitete je odgovoren generalni direktor ZP Iskra. Za kvaliteto in zanesljivost izdelkov in storitev v organizacijah pa so odgovorni njihovi direktorji; zato so dolžni prek svojih kadrovskih služb poskrbeti za tako organizacijo in zasedbo službe za kvaliteto, da bo po svoji strokovni in organizacijski usposobljenosti v stanju izvajati vsestransko dejavnost svoje službe kot jo predvideva ta temeljni pravilnik.

II.

NALOG POSAMEZNIH DEJAVNIKOV V PROCESU NASTAJANJA INDUSTRIJSKEGA IZDELKA IN NJEGOVE IZDELAVE ZA VIDIKA ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI

6. člen

Marketing v sodelovanju z razvojem in drugimi strokovnimi služ-

bami definira projektni nivo kvalitete konkretnega izdelka, družine izdelkov ali sistema.

Nivo kvalitete se določi na temelju raziskave tržišča in na temelju predvidenega razvoja tehnike.

Vsakemu izdelku se postavijo tehnične in tržne zahteve (tehnične karakteristike, predpisi, standardi, mednarodna priporočila, letna proizvodna količina, rok začetka in rok izteka proizvodnje, dopustna lastna cena izdelka, oblika itd.), ki morajo biti postavljene za čas, ko bo izdelek na trgu.

Gornje zahteve postavi marketing in je zanje odgovoren ne glede na sodelovanje ostalih strokovnih služb ali posameznikov v ali izven okvira podjetja ter jih izroča naročniku v njegovo nadaljnjo uporabo.

7. člen

Naloge razvoja so, da izdelek, družino izdelkov ali sistem razvije tako,

— da ustreza postavljenim tehničnim in tržnim zahtevam,

— da so uporabljeni elementi in sestavni deli v skladu z Iskrino standardizacijo oz. njenim ožjim izborom,

— da so uporabljene komponente izbrane s tako tržno perspektivo, kakor jo pričakujemo od bodočega izdelka,

— da je pri konstruiranju upoštevana sodobna tehnologija,

— da tehnične in tehnološke rešitve ter vgrajeni elementi omogočajo ekonomičnost in konkurenčnost izdelka na trgu,

— da izvedba ni načeloma vezana na enega dobavitelja delov,

— da ima nabavna služba možnost izbora najugodnejšega izmed testiranih dobaviteljev, ki so dosegli »dopustnost«,

— da upošteva povratne informacije, tehnološke službe, proizvodnje in službe kvalitete,

— da ne prevzame v razvojni proces izdelkov, ki niso prešli študijske faze trga in za katere niso postavljene tehnične komercialne zahteve.

8. člen

V dokumentaciji, ki jo o izdelku predloži razvoj, morajo biti:

— teoretične osnove in razne sheme,

— meritveni rezultati na prototipih z diagrami in tabelami,

— konstrukcijske risbe sestavov in delov,

— lastnosti materialov in nabavljenih sestavnih delov,

— principi merilnih in preizkusnih postopkov,

— posebni tehnološki postopki, kadar nastopajo glede na tehnološke posebnosti zamisli,

— konstrukcijske risbe embalaže,

— vsebina, potrebna za tehnične prospekte in kataloge,

— tehnični opisi delovanja,

— navodila za manipulacijo, embaliranje, transport, skladiščenje (vlaga, vibracije, sunki, klimatski pogoji),

— navodila za servisiranje in vzdrževanje,

— navodila za montažo in uporabo,

— atesti prototipov o izpolnjenih zahtevah tehnične regulative.

Obseg navedene dokumentacije za posamezne razvojne naloge je odvisen od velikosti predvidene proizvodnje in se pogodbeno določa med naročnikom (proizvodnja) in izvajalcem (razvoj).

9. člen

Naloga proizvodne in kontrolne

tehnološke službe obstaja v tem, da pri upoštevanju tehnoloških možnosti proizvodnje:

— izdela postopke izdelave, ki omogočajo proizvodnjo delov in izdelkov s predpisanimi lastnostmi,

— predvidi potrebne stroje, naprave in instrumente, na katerih naj se izvršujejo proizvodne operacije,

— predvidi potrebne tehnološke pripomočke, orodja, priprave, kontrolne pripomočke ter instrumentarij za razne faze kontrole, predpiše njihove lastnosti in natančnost ter poskrbi za njih izdelavo ali nabavo,

— predvidi delovna mesta ter opremo delovnih mest za potek proizvodnje izdelka, delovno silo s potrebno kvalifikacijo ter poudari vse važne točke v procesu, ki lahko bistveno vplivajo na raven kakovosti,

— izdela kontrolne postopke, ki omogočajo prevzemno kontrolo kupljenih materialov in delov, tekočo in končno kontrolo izdelanih delov ter izdelka, za zagotovitev njegovih predpisanih lastnosti,

— izdela v sodelovanju z razvojem prevzemne predpise končnega izdelka, ki jih uporabi prodajna služba pri sklepanju prodajnih pogodb kot prevzemne pogoje,

— izdela na osnovi vsega navedenega predračun stroškov izdelave (služba kalkulacij),

— upošteva podatke službe kvalitete kot pomoč pri postavljanju boljše tehnološkega procesa,

— z ustreznimi zahtevami zagotovi varnost dela,

— pred pričetkom redne proizvodnje na podlagi izkušenj poskusne in nične proizvodnje ponovno pregleda načrte, postopke, stroje in orodja, kontrolna in merilna orodja ter naprave in odstrani eventualne pomanjkljivosti,

— predvidi potrebno opremo, dokumentacijo in sredstva za vzdrževanje izdelkov v garancijski in izven garancijske dobe.

10. člen

Nabavna služba mora:

— pravočasno nabaviti zahtevani material,

— izbrati dobavitelje, za katere je služba kakovosti izdala atest o »dopustnosti« in ugotovila določeno konstantnost v kvaliteti materiala,

— v pogodbah za dobavo vnašati podrobne zahteve o kakovosti in prevzemu,

— v primerih novih dobav zagotoviti vzorce za preizkuse,

— spremljati stroške za neustrezno kakovost po dobaviteljih,

— v sodelovanju z ostalimi službami sistematično širiti krog atestiranih dobaviteljev sestavnih delov z namenom, da se zagotovi nabava pod najugodnejšimi pogoji.

Za realizacijo teh nalog se poslužuje dokumentacijskih podatkov kot so:

— interni ISKRA standardi,

— tehnični podatki materiala in sestavnih delov,

— potrebne risbe sestavnih delov,

— predpisi o vzorčenju za prevzemno kontrolo,

— podatki za označevanje (oštevila, čenje, poimenovanje in podobno),

— statistični podatki o neustreznih dobaviteljih in njihovi stroški.

11. člen

Pri sklepanju pogodb z dobavitelji mora nabavna služba med drugim zagotoviti:

— da se čim več kontrolnih postopkov opravi pri dobavitelju, tako da na vhodno kontrolo odpade le preverjanje,

— občasna poročila o tipskih preizkusih in rezultatih končne kontrole proizvajalca sestavnega dela,

— možnost občasnih obiskov pri proizvajalcu in vpogledov v njegovo delo pri zagotavljanju kakovosti

konkretnega izdelka.

12. člen

Naloge proizvodnje z gledišča kakovosti so:

— da uporablja opremo, s katero je mogoče zagotoviti točnost izdelave,

— da na delovnih mestih uporablja kontrolno in preizkusno opremo, ki omogoča potrebno točnost kontrole ter da jo daje na redno kontrolo in umerjanje,

— da vzdržuje predpisane pogoje na delovnih mestih ter da s pravilnim skladiščenjem in transportom proizvodov ne ogroža njihove kakovosti,

— da zagotavlja izobraževanje delavcev z gledišča kakovosti,

— da upošteva podatke kontrolorjev kot pomoč za proizvodnjo in izboljšanje dela.

13. člen

Naloge prodaje in servisne službe z gledišča zagotavljanja kakovosti so, da:

— postavlja tržne zahteve proizvodom in enotam na osnovi podatkov marketinga,

— sodeluje pri tržnih raziskavah in analizah trga,

— ugotavlja, ali tehnični podatki izdelka oziroma projekta po kakovosti ustrezajo zahtevam trga,

— ugotavlja, v kolikem času posamezni izdelki tržno zastarijo,

— zasleduje izdelke v obratovanju in zbira podatke o defektih, ustreznosti izdelka, pomanjkljivostih pri montaži, vzdrževanju, popravilih ter te podatke posreduje službi kakovosti,

— sodeluje pri ocenjevanju realnosti reklamacij,

— sistematično spremlja reakcijo trga in kvaliteto konkurenčnih izdelkov, domačih in tujih proizvajalcev,

— v primerih prodora konkurence zbira in zagotavlja podatke ter sodeluje pri njih analizah,

— o vseh svojih ugotovitvah, ki zadevajo trg in prodani izdelek, redno obvešča odgovarjajočo službo marketinga in službo kakovosti ter da zbira podatke s terena, kakor to zahteva predpisani informacijski sistem.

14. člen

Naloge službe za kakovost so, da:

— sodeluje z ostalimi službami organizacije z namenom integralnega zagotavljanja kakovosti izdelka v raznih fazah njegovega industrijskega nastajanja,

— pri tem spremlja, presoja delo ter po potrebi sodeluje s službami marketing

razvoj — konstrukcija nabava tehnologija proizvodnja prodaja — servis

— izvaja vzorčenja materiala, polizdelkov in sestavnih delov za vzorčno kontrolo,

— zagotavlja in izvaja kontrolo materiala in sestavnih delov pri prevzemu v tovarni,

— ugotavlja skladnost dobavljenega gradiva in sestavnih delov z IC standardi ter zagotavlja prevzem le v primerih skladnosti,

— izvaja kontrolo med posameznimi fazami delovnega procesa,

— izvaja končno kontrolo izdelka,

— zagotavlja redno kontrolo meril in merilne oz. preizkusne opreme,

— odgovarja za spreglede pri kontroli in za iz tega izvirajoče reklamacije,

— skrbi za pravilno zasedbo vseh delovnih mest v kontroli,

— skrbi za napredek kontrolne in merilne tehnike ter za racionalizacijo merilnih in kontrolnih operacij.

15. člen

Pravice in dolžnosti službe kako-

vosti v pogledu sodelovanja z ostalimi službami organizacije ter obseg te dejavnosti določa 27. člen tega pravilnika.

16. člen

Za izvajanje svojih nalog ima služba za kakovost na razpolago naslednjo dokumentacijo:

- Poslovnik za zagotavljanje kakovosti, ki ga sprejema organizacija za poslovanje svojih operativnih služb na osnovi člena 26 Temeljne- ga pravilnika,
- predpis o načinu vzorčenja za vhodno kontrolo,
- tehnološki postopek za izvajanje vhodne kontrole pri prevzemanju materiala in sestavnih delov z navedbo potrebnega instrumentarija,
- kopijo nabavnega naloga ali točno pisemo informacijo o njegovi vsebini,
- ISKRA standarde in tovarniške predpise,
- tehnološke postopke za medfazno kontrolo delov in za končno kontrolo proizvodov z navedbo potrebne opreme in navodilom za izvajanje postopka (rokovanje),
- organizacijski predpis za vpisovanje, obravnavo in analizo podatkov,
- način periodičnega odvzemanja vzorcev za skrčeno tipsko preizkušnjo izdelkov iz redne proizvodnje,
- predpise o periodični kontroli preizkusne opreme,
- po potrebi še druge dokumentacijske podatke iz katerekoli faze izdelave izdelka, ki se izkažejo kot nujni pri delu službe kakovosti v smislu člena 15 tega pravilnika.

17. člen

Za doseg dejanske uveljavitve načela integralnega vodenja kakovosti, ki se izraža v dolžnostih posameznih dejavnikov, vključenih v proces nastajanja in izdelave izdelka, mora opravljati planska služba proizvodne organizacije ali asociacije, tehnična služba ali katera koli služba, ki opravlja funkcijo načrtovalca akcij omenjenih dejavnikov, to svojo funkcijo po naslednjih načelih:

- sklicuje team vseh dejavnikov v procesu nastajanja in izdelave izdelka,
- na osnovi podanih projektnih tehničnih zahtev izdelka v teamskem sestavu definira spisek vseh potrebnih akcij, odvisno od vrste izdelka in obsega načrtovane proizvodnje,
- na podlagi tako dobljenih podatkov izdelka terminski raspored vseh del (n. pr. s pomočjo mrežnega planiranja), in sicer tako, da je mogoče iz njega videti tudi točke in čas vklapljanja službe kakovosti,
- v teku realizacije načrtovanega procesa ugotavlja s pomočjo službe za kakovostni nivo izvršenih akcij poleg izpolnjevanja predvidenih rokov.

III. KONTROLNE FAZE V PROCESU NASTAJANJA INDUSTRIJSKEGA IZDELKA IN NJEGOVE IZDELAVE

18. člen

V teku uvajanja izdelka v industrijsko proizvodnjo in med redno proizvodnjo mora biti izdelek podvržen določenim kritičnim pregledom oziroma preizkusom. Ti se izvajajo po opravljenih fazah dela kot kontrolne faze. Najvidnejše med njimi so:

- pregled projektnih tehničnih zahtev in potrditev za RR nalogo,
- tipski preizkus prototipa,
- tipski preizkus vzorca iz poskusne serije,
- tipski preizkus iz nične serije,
- preizkusi vzorcev iz redne proizvodnje, ki si periodično sledijo in

se izvajajo s strani organov proizvajalca oziroma v njegovem imenu s strani avtorizirane preskuševalne institucije, bodisi v ali izven okvira proizvodne organizacije ali podjetja. Za njih se izdajajo potrdila oziroma atesti.

Točen potek dela pri prevzemanju izdelka v industrijski proizvodnji določa poseben predpis.

19. člen

Kateremu od preizkusov, v kakšnem obsegu in v kakšnih obdobjih oz. fazah dela mora biti podvržen izdelek, mora biti določeno v RR panogi glede na vrsto, količino in velikost izdelka.

20. člen

Pri vsakem izdelku, ki se izdeluje serijsko, je obvezno opravljati preizkus vzorcev iz redne proizvodnje. Periodičnost preizkusov se določi v razvojni oz. tehnološki dokumentaciji.

IV. KUPljeni KOMPLEMENTARNI MATERIAL, KOOPERACIJE, LICENCE

21. člen

V primerih kupljenih komplementarnih materialov, nameranih kooperacij in nakupov licenc analogno uporabljamo določila 10. in 11. člena tega pravilnika.

22. člen

Organizacije v sestavi ZP ISKRA morajo v svojih pravilnikih (poslovnih) o kvaliteti in zanesljivosti v podrobnosti uzakoniti način izbora dobavitelja, kooperanta oziroma licencionarja in tudi način preizkusa kakovosti.

Med kriteriji, ki naj služijo pri izboru kooperanta ali licencnega partnerja, je treba upoštevati zlasti:

- rezultate preizkusov avtoriziranega Iskrinega internega preskuševališča ali preskusnega laboratorija proizvajalca,
 - podatke priznanih tujih in domačih preskuševališč o kooperantovem oziroma o licencnem izdelku.
- možno tržno ceno izdelka pri nas oziroma v izvozu v primerjavi s predkalkulacijsko ceno, ki jo pogojuje izdelek s svojo tehnologijo in kvaliteto.

V.

PRISTOP NOVIH ORGANIZACIJ V ZP ISKRA

23. člen

Zaradi skrbi, ki jo ZP ISKRA posveča kakovosti svojih izdelkov ter truda, da doseže določeni nivo kakovosti svojih izdelkov in uslug, ki jo na zunaj izraža zaščitni znak podjetja, je nujno zahtevati od vsake organizacije, ki se vključi v ZP, da izpolni nekatere najnujnejše pogoje v zvezi s kakovostjo.

24. člen

Pogoji, ki jih mora med drugim izpolniti organizacija, ki se želi vključiti v ZP ISKRA, so:

- organizacija, kandidat za člana ZP ISKRA, mora pristati na izpolnjevanje določb tega temeljnega pravilnika,
- organizacijo — kandidata testira po kriterijih kvalitete izdelkov posebna komisija, ki jo imenuje generalni direktor ZP. Komisija določi izdelke kandidata, za katere je potrebno izdelati tipski preizkus, ostale pa ocenjuje glede na poročila o kvaliteti delov in izdelkov, reklamacije itd.

Rezultati testiranja so eden od kriterijev za sprejem.

- ista komisija — poda tudi presojo o perspektivnem razvoju in možnosti gibanja kvalitete kandidatove proizvodnje. Tudi ta presoja je eden od kriterijev za sprejem,
- organizacija — kandidat ima pravico postavljanja na svoje izdelke

zaščitni znak podjetja ISKRA takrat, ko to odobri ustrezeni odbor ZP na predlog komisije za kvaliteto in zanesljivost.

25. člen

Podrobnejši način izvajanja pogojev iz 24. člena se določi s posebnim organizacijskim predpisom ZP ISKRA.

VI.

POSLOVNIK ZA KAKOVOST

26. člen

Poslovnik vsake organizacije mora definirati, kako se urejujejo v organizacijah ZP na vseh organizacijskih nivojih dolžnosti in pristojnosti na področju zagotavljanja kakovosti. Organizacije se lahko sporazumejejo za enoten poslovnik.

27. člen

S poslovnikom za kakovost, ki mora biti v skladu s principi zagotavljanja kakovosti in zanesljivosti ter njune kontrole tega temeljnega pravilnika, se uredijo predvsem naslednja vprašanja:

- osnovni kriteriji za kakovost in zanesljivost ter sistem kontrole kakovosti v delovni organizaciji,
- organizacija in organigram službe za kakovost in njena kadrovska zasedba delovnih mest, pri čemer je služba za kakovost sektor, njen šef pa na nivoju člana kolegija direktorja organizacije. V nobenem primeru pa služba za kakovost ne more biti podrejena tistemu področju ali sektorju, ki je odgovoren za izpolnjevanje proizvodnega plana,
- vloge marketinga, razvoja, prodajne službe, servisne službe, nabavne službe, proizvodnje v pogledu kakovosti in njihove pravice in dolžnosti,
- odgovornost posameznih služb delovne organizacije za kakovost, to je: tehnologije, razvoja ter konstrukcije, proizvodnje in službe kakovosti,
- upoštevanje Iskra standardov in tovarniških predpisov za kakovost v tehnični dokumentaciji,
- kontrola kakovosti sredstev za delo: strojev, orodja, meril in merilnih instrumentov,
- kontrola kakovosti dobaviteljev in kooperantov: prevzemni pogoji in prevzemna kontrola,
- kontrola kakovosti ob izdelavi prototipa: tipski preizkus prototipa, verifikacija prototipa,
- kontrola kakovosti med poskusno proizvodnjo: tipski preizkus izdelkov iz poskusne proizvodnje,
- kontrola kakovosti med proizvodnjo delov in med montažo,
- preizkušanje gotovih izdelkov: tipski preizkusi izdelkov iz redne proizvodnje ter periodičnost teh preskusov,
- preizkusi in raziskave zanesljivosti izdelkov,
- vloga prodajne službe pri programiranju kakovosti: vsebina in oblika prospektov ter drugega informacijskega materiala o izdelkih,
- statistične metode v kontroli kakovosti,
- sistem informiranja o kakovosti izdelave — povratne informacije in korekcijski ukrepi,
- spremljanje kakovosti izdelka v eksploataciji in postopek za reklamacijami; naloge servisne službe,
- stroški zaradi izmeta: način zajemanja stroškov,
- stroški zaradi slabe kakovosti prodanih izdelkov (popravila v garancijskem roku, reklamacije, izgube renomeja); spremljanje, evidenca in poročanje o stroških,
- stimulacija na kakovost (izmet, popravila, reklamacije itd.),
- naloge službe kakovosti v pogledu sodelovanja z ostalimi službami v organizaciji, pri čemer ima ta še naslednje pravice oziroma dolžnosti:

— da presoja tehnično-komercialno zahtevo marketinga z vidika, ali je kakovostni podatek za izdelek dovolj jasno definiran,

- da spremlja izbor materialov in sestavnih delov v teku razvoja izdelka z vidika kakovosti in zanesljivosti,
- da spremlja preizkuse maket, podsestavov itd. že v teku razvoja in pri tem po potrebi sodeluje,
- da sodeluje pri tipskem preizkusu prototipa izdelka v razvoju,
- da zagotavlja tipski preizkus pri prevzemu izdelka v pripravo za proizvodnjo,
- da presoja razvojno dokumentacijo z vidika definiranih kvalitete in zanesljivosti, s primerjanjem tehnične zahteve,
- da spremlja delo tehnologije pri postavljanju izdelavne in kontrolne tehnologije ter presoja nivo kvalitete izdelave s primerjanjem tehnične zahteve,
- da občasno preverja, ali so v pogodbe o nabavi materiala in delov oziroma v nabavne naloge vključene zahteve za kakovost, način prevzema oziroma druge zahteve do dobavljača — proizvajalca,
- da zagotavlja v sodelovanju z drugimi službami odstranitev pomanjkljivosti, opaženih med preizkusi izdelkov poizkusne proizvodnje,
- da enako zagotavlja odpravo pomanjkljivosti, opaženih v nični seriji,
- da spremlja podatke iz eksploatacije ter sodeluje z ostalimi službami pri odpravljanju javljenih pomanjkljivosti,
- da javlja na nadrejeno mesto eventualne malomarnosti ali brezbriznosti pri odpravljanju napak na izdelkih,
- da daje mnenje oziroma predloge pri konstruiranju embalaže,
- da zagotavlja ugotavljanje vzrokov defektnih izdelkov in pri tem sodeluje,
- da preko statističnih podatkov spremlja delo servisne službe ter daje svoje predloge za izboljšanje,
- da s svojim delom v pogledu kakovosti vzgojno vpliva pri vseh v procesu sodelujočih ter vzbuja odgovornost za kakovost.

28. člen

Poslovnik za kakovost mora v pregledni obliki obdelati ves sistem kakovosti v organizaciji. Poslovnik za kakovost je eden temeljnih organizacijskih aktov organizacije.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

29. člen

Poslovni odbor ZP ISKRA s svojim sklepom določi, zaradi zasledovanja kakovosti na nivoju podjetja, kateri podatki in informacije se bodo zbirale v podjetju po enotnih kriterijih, na kar izda organizacijski predpis generalni direktor ZP ISKRA.

30. člen

Organizacijske predpise ZP ISKRA, ki jih predvideva ta temeljni pravilnik, izda generalni direktor do 30. 5. 1973.

31. člen

Vse organizacije so dolžne izdelati poslovnik za kakovost oziroma obstoječega prilagoditi zahtevam tega temeljnega pravilnika do 30. junija 1973.

32. člen

Ta temeljni pravilnik začne veljati, ko ga sprejme DS ZP ISKRA in objavi v Glasilu ISKRA.

33. člen

Tolmačenje tega temeljnega pravilnika daje DS ZP ISKRA. Kranj, dne 26. 4. 1973

Predsednik DS ZP ISKRA
Jože Kočevar, l. r.

Prodaja s popustom za člane ZP Iskra

Izdelki s popustom:

PANORAMA 73 je popolno-ma tranzistoriziran barvni TV sprejemnik. Izdelujemo ga v koperaciji z znano angleško firmo in je med tehnično najpopolnejšim TV sprejemniki. Ima tiskano in integrirano vezje, z VHF in UHF kanalnikom z varikap sistemom. Zaslona 67 cm.
Maloprodajna cena: 18.501,20 din

Cena s popustom: 15.726 din

PANORAMA ARIES je črno-beli TV sprejemnik, izdelan v tehniki tiskanega vezja, z 10 elektronkami, 7 tranzistorji, 21 diodami, 1 integriranim vezjem, avtomatsko sinhronizacijo in stabilizacijo slike, VHF in UHF preklopnikom.
Maloprodajna cena: 3.758 din

Cena s popustom: 3.194,30 din

ISKRAPHON PM-71

Ohiše s keramičnim gramofonskim vložkom je vloženo v leseno, furnirano kaseto. Ima samostojen ojačevalnik z zvočnikom 2 W.

Maloprodajna cena: 524,50 din

Cena s popustom: 472,06 din

ISKRAPHON PM-75

Vgrajen je v plastično kaseto iz nezlomljivega materiala, v treh različnih barvah. Ima samostojen ojačevalnik z zvočnikom 3 W.

Maloprodajna cena: 593,25 din

Cena s popustom: 533,90 din

ISKRAPHON PG-76

Ohiše s keramičnim gramofonskim vložkom je vloženo v kaseto iz trde plastike. Prirejen je za priključitev na radijski sprejemnik, zato nima lastnega ojačevalnika in zvočnika.

Maloprodajna cena: 451,50 din

Cena s popustom: 406,34 din

ISKRAPHON RM-73 — z

ojačevalnikom

Maloprodajna cena: 777,60 din

Cena s popustom: 699,84 din

ISKRAPHON RG-72 — brez

lastnega ojačevalnika

Maloprodajna cena: 397,65 din

Cena s popustom: 357,90 din

Električni štedilniki VENERA

Štedilniki VENERA imajo štiri grelna plošča, pečico z različnimi in infragrelci. Velikost gornje plošče je 60 x 60 cm, višina pa 85 cm. Posamezne izvedbe štedilnikov VENERA se med seboj razlikujejo v naslednjem:

VENERA IV. in V. je v kombinaciji emajlirane in nerjavne pločevine, ima vgrajeno opozorilno uro, najmočnejša grelna plošča je ekspresna.

VENERA II. in III. je iz nerjavne pločevine, ima vgrajen programator, najmočnejša grelna plošča je avtomatska.

VENERA II. in IV. stoji na nogah.

VENERA III. in V. ima podstavek s predalom.

Moči in dimenzije grelnih plošč ter moči infragrelcev: 1 grelna plošča 2000 W Ø 180

1 grelna plošča 1500 W Ø 180

2 grelni plošči 1000 W Ø 145

1 infragrelca 1400 W

2 infragrelca 900 W

SUPER SER je plinska peč brez odvoda v dimnik. Jeklenka je nameščena v peči, zato peč brez težav premeščamo iz prostora v prostor. Moč gretja uravnavamo z regulatorjem. Vgrajena je varnostna naprava. Ogrevanje s to pečjo je ceneno, saj je toplotni izkoristek kar 98 %. Ima električni vžig.

Maloprodajna cena: 1.606,25 din

Cena s popustom: 1.477,75 din

Maloprodajne cene:

VENERA II. 3.533,20 din

VENERA III. 3.827,25 din

VENERA IV. 3.146,85 din

VENERA V. 3.329,10 din

Cene s popustom:

3.250,56 din

3.521,07 din

2.895,10 din

3.062,77 din

● Navedene izdelke lahko kupite v vseh Iskrinih industrijskih prodajalnah. Kot dokaz, da ste član ZP Iskra, morate predložiti izpolnjeno in potrjeno potrdilo.

● Za tovarne izven Ljubljane bo organiziran tudi poseben način prodaje. Za to so zadolžene tovarniške sindikalne organizacije, ki bodo svoje člane delovnega kolektiva obvestile o datumu prodaje izdelkov s popustom v njihovi tovarni.

● Izdelke s popustom lahko kupite tudi na kredit, in sicer v višini do 10.000 din. Kreditne formularje dobite pri tovarniškem sindikalnem vodstvu. (Dalje na 8. strani)

POTRDILO!

Potrjujemo, da je tov.

redno zaposlen(a) v ZP

(naziv delovne organizacije)

Podpis odgovorne osebe
in pečat delovne organizacije

Predlog samoupravnega sporazuma

(Nadaljevanje z 2. strani)

Poglavje, ki govori o upravljanju, določa, da se upravlja v okviru TOZD, ki bodo poleg neposrednih oblik upravljanja (zbori delavcev, referendum, volitve ipd.) imele tudi organ upravljanja delavski svet ter kolektivne izvršilne organe: upravni odbor, odbor za kadrovske zadeve in odbor za delitev osebnih dohodkov.

Individualni izvršilni organ TOZD bo direktor.

V okviru TOZD ATC bo imela enota združenega dela proizvodni obrat na Blejski Dobravi svoj svet delovne skupnosti. Svet delovne skupnosti bo izvoljen tudi v tehnološkem, proizvodnem in investicijskem področju.

Funkcije skupnega pomena bodo opravljali organi upravljanja delovne organizacije in to delavski svet in kolektivni izvršilni organi:

1. Poslovni odbor
2. Odbor za kadrovske zadeve
3. Odbor za družbeni standard
4. Odbor za delitev OD
5. Odbor za vseljidski odpor
6. Odbor za disciplinske zadeve
7. Odbor notranje arbitraže
8. Odbor za delavski nadzor
9. Poslovni odbor vlagatelj

Iskra Bell Telephone

Individualni izvršilni organ podjetja bo glavni direktor.

Sporazum določa, da bodo delavci medsebojna razmerja, upravljanje, organizacijske in ekonomsko finančne zadeve urejali s statutom podjetja in statuti TOZD ter sporazumi in pravilniki, ki ki jih bo skupno 17.

S sprejemanjem notnih splošnih aktov bo zagotovljena enakopravnost delavcev.

Posamezna TOZD pa bo lahko ob pogojih sporazuma imela tudi svoje splošne akte.

Poglavje, ki obravnava gospodarsko ekonomski položaj TOZD in delovne organizacije, je vsekakor eno izmed najvažnejših poglavij. TOZD so sporazumne, da imajo skupno načrtovanje razvoja in gospodarsko planiranje. Programi morajo zagotoviti razvoj vseh TOZD. V kolikor se ena od TOZD, zaradi objektivnih pogojev ne more več enakopravno razvijati in če je s tem ogrožena zaposlitev delavcev te TOZD, potem druge TOZD prevzamejo odgovornost za tiste delavce, ki v svoji TOZD ne bi imeli dela.

Oblikovanje in delitev dohodka se izvaja v okviru TOZD.

Sporazum določa, kaj se šteje v realizacijo TOZD in kako TOZD določajo medsebojne cene storitvam in uslugam.

Računovodstvo bo ob periodičnih obračunih TOZD posredovalo glavne rezultate poslovanja, na osnovi katerih bodo lahko TOZD določale svoje poslovne ukrepe.

TOZD bodo delile z zaključ-

nim računom ugotovljeni dohodek skladno z zakonskimi predpisi ter z dogovorom o združevanju sredstev na nivoju delovne organizacije. Ostanek dohodka pa bodo TOZD uporabile za povečanje osebnih dohodkov in za razširjanje materialne osnove.

TOZD, ki ne dosega predvidenih poslovnih rezultatov, posluje z izgubo.

TOZD se sporazume, da prevzamejo obveznost solidarnega pokrivanja izgub.

Če je izguba v TOZD nastala zaradi poslovne politike delovne organizacije ne more povzročiti znižanja osebnih dohodkov. Če pa je izguba nastala iz razlogov, za katere je odgovorna TOZD (neracionalna uporaba sredstev, slaba organiziranost, nedisciplinipina ipd.), se izvajajo ukrepi, ki jih določa sporazum in splošni akti.

Pomembne so tudi določbe o združevanju sredstev, pri čemer se TOZD odločajo za skupno uporabo sklada skupne porabe in enake kriterije delitve.

TOZD so se dogovorile tudi za enotno amortizacijsko stopnjo. Medsebojno poslovanje TOZD se izvaja na enotno dogovorjenih internih cenah. Na ceno se doda enotna stopnja pribitka kot razlika realizacije.

Ustvarjena devizna sredstva se uporabljajo po skupnem programu glede na najugodnejši plasma.

Določila sporazuma o gospodarskem položaju se bodo lahko v celoti izvajala šele po uvedbi dodatnih evidenc zajemanja podatkov in uvedbi internih cen. Obračun po TOZD se bo pričel uvajati s 1. 1. 1974.

Sporazum določa tudi pogoje, pod katerimi se lahko posamezna TOZD izloči iz delovne organizacije. Pri izločitvi je določen pogoj, da pri tem niso prizadete druge

TOZD. Sporazum določa tudi postopek v primeru izločitve.

Sporazum vključuje tudi aktivno sodelovanje družbeno političnih organizacij, ki delujejo v skladu s svojimi programi.

Družbenopolitičnim organizacijam je dana pravica, da nastopajo kot predlagatelji kandidatov v organe upravljanja ter dajejo mnenje k imenovanju izvršilnih organov in vodilnih delavcev.

Odgovornost za izpolnjevanje sporazuma imajo vsi delavci, organi upravljanja, kolektivni in individualni izvršilni organi. Zoper TOZD, ki ne izpolnjuje določil sporazuma, se izvedejo ukrepi: odstranitev direktorja, razrešitev organov in razpis novih volitev ter časna uprava.

V prehodnih in končnih določbah je določen postopek za sprejem in spremembo sporazuma.

Sporazum postane veljaven, ko ga potrdijo delavci vseh TOZD na zborih delavcev in ko ga podpišejo pooblaščen predstavniki.

Z navedenim sestavkom smo poizkušali v skrajšani obliki pojasniti najvažnejše določbe osnutka samoupravnega sporazuma, kar bo sprejemljivo za vse tiste, ki sporazuma niso uspeli prebrati.

N. Pavlin

Dopisujte v Iskra

Naslov uredništva: Kranj, Savska Loka 4. Telefon: 22-221 int. 333

Širjenje organizacije obdelave podatkov

(Nadaljevanje s 4. strani)

izpraznitev tega prostora, ali pa se dodeli strelcem nek drug odgovarjajoč prostor.

Na 32. seji poslovnega odbora so razpravljali o širjenju organizacije obdelave podatkov in koordinaciji pri reševanju skupne problematike. Zadevno so sklenili, da je potrebno imenovati strokovne skupine (teame) za izvršitev kompleksnejših nalog. Le-te opredeli direktor koordinacijskega področja, ki predlaga gl. direktorju tudi imenovanje teamov. Ker se s širjenjem uporabe računalniške tehnike v tovarno veča tudi potreba po izpolnjevanju določenih kadrov, je bil dan nalog organizacijsko kadrovskemu področju, naj čimprej izdelata program za devnega izobraževanja. Ker je uvedba novega sistema

planiranja z elektronskim računalnikom nujna, naroča poslovni odbor org. področju, da po razširitvi kapacitet centra, zagotovi pripravam in obdelavi podatkov za to področje prioriteto.

Glede na situacijo pri dograditvi Iskrinega projektivno poslovnega centra v Ljubljani je PO sklenil, da se omogoči dograditev s tem, da gre kranjska tovarna v skupno vlaganje z Iskra Commerce, o čemer bo na prvi seji razpravljala delavski svet tovarne.

Ob koncu je PO sklenil, da krije tovarna članom kolektiva, njihovim ožjim sročjem in upokojevcem tovarne avtoBUSne stroške na proslavo dneva borca in Iskre v Lipici. Članom kolektiva in upokojevcem tovarne krije tudi stroške prehrane v višini 20,00 din.

Komisijsko preverjeni rezultati

V zvezi z letošnjim III. avtorallyjem Iskre smo sicer napisali že precej, zlasti pa ožigosali nevestnost ekipe SOLT, ki je imela na skrbi tehnično izvedbo.

Prav zaradi njihovega neodgovornega opravljanja dolžnosti se je komisija za šport in rekreacijo odločila formirati posebno štiričlansko komisijo, ki je v nekaj popoldnevih skrbno pregledala vse tehnične zapiske in ugotovila vse napake ekipe SOLT, zaradi česar so bili po rallyju objavljeni rezultati povsem nerealni, saj so po njihovih podatkih bili nekateri najboljši prav tisti tekmovalci, ki bi zaradi neizpolnjene te ali one naloge morali biti diskvalificirani.

Posebna komisija, ki je razčiščevala tekmovalne zapisknike, je opravila težaško delo in slednjič ugotovila, da devet tekmovalnih ekip ni pripeljalo skozi cilj točnostne vožnje, da je eden izmed tekmovalcev zaradi težav z vozilom že pri spretnostni vožnji zaslužil diskvalifikacijo in da se je pri točnosti vožnji od tekmovalne številke 23 naprej vlekla napaka, zaradi katere so vsi nadaljnji tekmovalci pri prvotnih rezultatih imeli nenormalno visoko število kazenskih točk in je razumljivo bil po rallyju objavljen vrstni red tekmovalcev v posameznem razredu docela nemogoč. Tako, kot terjajo propozicije, je bilo devet tekmovalcev diskvalificiranih, ostali pa so se v posameznih razredih uvrstili takole:

VRSTNI RED:

I. razred:

1. Jože Mersel (Polprevodniki) 6960, 2. Janez Kalan (Elektromehanika) 7100, 3. Matevž Simič (Instrumenti) 7500, 4. Bogdan Krašna (Elementi) 8100, 5. Boris Gorkič (Naprave) 8500, 6. Darko Vandjan (Kondenzatorji) 8600, 7. Anton Novak (Polprevodniki) 8700, 8. Janez Sršen (Avtomatika) 9100, 9. Adi Kranjc (EMO) 9400, 10. Zvone Simičič (Aparati) 10.360, 11. Marjan Drašler (štipendist) 10.400, 12. Marjan Planinc (Elektromehanika) 10.700, 13. Slavko Arh (Instrumenti) 11.600, 14. Rudi Zupančič (Iskra Commerce) 12.940, 15. Milena Ferjančič (Avtoelektrika) 21.780, 16. Tomaž Rupnik (Gospodinjiski aparati) 22.160, 17. Rafael Zgajnar 80.060, 18. Jože Sodnik (oba Elektromehanika) 84.260 točk;

Startali niso: Dušan Kočvar (Kondenzatorji), Janez Grom (Antene), Vasko Florjančič (Gospodinjiski aparati), Vinko Guštin (Kondenzatorji);

II. razred:

1. Anton Jerina (ZZA) 7.600, 2. Rudi Cesar (Kondenzatorji) 7.620, 3. Rudi Guna (Polprevodniki) 7.760, 4. Karel Pavšar (Iskra Commerce)

8.360, 5. Lado Čadež (Naprave) 8.900, 6. Jože Urankar (Elektromehanika) 9.320, 7. Ivan Cerovec (Avtomatika) 9520, 8. Janez Peršl 9560, 9. Jože Zajc (oba Naprave) 10.100, 10. Janez Bratina (Elementi) 10.300, 11. Emil Gregorčič (EMO) 10.460, 12. Matija Kralj (Iskra Commerce) 10.800, 13. Tone Povalej (Avtomatika) 10.820, 14. Janez Cevc (Naprave) 12.900, 15. Tassen Lazovski (Avtoelektrika) 27.880, 16. Dušan Semrajc (Aparati) 30.380 točk;

Startala nista: Jože Jerina (Antene), Iztok Jesse (CAOP);

III. razred:

1. Mladen Druškovič (Avtomatika) 5820, 2. Andrej Volkar (Aparati) 7300, 3. Franc Cegnar (Elektromehanika) 7360, 4. Peter Virant (Iskra Commerce) in Peter Dobnikar (Naprave) 7400, 5. Tone Veleppec (CAOP) 7760, 6. Zvone Springat (Elementi) 7800, 7. Tone Brulc (Aparati) 8060, 8. Jože Lombar (Elektromehanika) 8460, 9. Andrej Stupica (Antene) 8660, 10. Boris Durjava (Iskra Commerce) 9100, 11. Benjamin Ličar (Avtoelektrika) 9220, 12. Ludvik Bambič (Elektromehanika) 9300, 13. Johan Virant (Naprave) 9500, 14. Jože Zupan (Instrumenti) 10.420, 15. Marjan Zobeč (Antene) 10.520, 16. Matej Lavrenčič (Aparati) 13.100, 17.

Jernej Drčar (Zmaj) 16.020, 18. Vojko Okroglič (Avtoelektrika) 42.160, 19. Veronika Pretnar (EMO) 43.860, 20. Vasja Vižintin (Elektromehanika) 55.600, 21. Brane Karič (Orodjarna) 122.140 točk;

Startal ni: Slavko Koželj (ZZA);

Diskvalificirani: Janez Jeraj (Orodjarna), Rajko Sekili (Polprevodniki), France Lendero (Zmaj), Ivo Hornung (CAOP), Vinko Dobnikar (ZZA), Vili Livk (Polprevodniki);

IV. razred:

1. Cene Zupan (Avtomatika) 6760, 2. Tine Gregorič (CAOP) 7140, 3. Milan Brank 7300, 4. Srečko Škrlec (oba Avtomatika) 8400, 5. Aleksander Tomat (Iskra Commerce) 9360, 6. Viljem Leban (Avtoelektrika) 10.200, 7. Miro Kosanovič (Iskra Commerce) 11.720, 8. Jordan Dorote (Avtoelektrika) 12.600;

Startal ni: Marjan Pristovnik (EMO);

Diskvalificirani: Stane Kovačič (Polprevodniki), Brane Fajfar in Sašo Demšar (oba Elektromehanika);

Ekipni vrstni red:

1. Avtomatika 31.200 točk, 2. I. Commerce 38.060 točk, 3. Avtoelektrika 69.080 točk.

Pečene ribe - turistična vaba v Naklem

»Čudež, ti rečem, pravi čudež pri sedanjem naraščanju cen. Pomisli, pečene ribe so po isti ceni kot lani.« Tako je z zanosom povedal Franc Križnar, zaposlen v nabavnem oddelku kranjske tovarne, in prostem času pa vnet turistični delavec v Naklem pri Kranju.

»Da,« je nadaljeval Križnar, »vsako sredo in soboto ima turistično društvo v Naklem od 18. ure dalje na razpolago pečene postrvi. Takoj za bifejem turističnega društva (ob glavni gorenjski cesti) je na prostem nekaj dreves in zelenja; tam so mize in stoli, tik ob zidu pa se ob določeni uri postavijo priprave za pečenje okusnih postrvi. Znan ribič Peter peče ribe, že sama klima oz. vonj po pečenju pa vzbujata apetit, da se kar ne moreš odreči dobrote, ki je takorekoč skoraj zastoj oz. po zelo nizki ceni. Seveda je tam poskrbljeno tudi za dobro kapljico. Pridi na ogled, pa boš videl, da ne pretiravam.«

Bil sem tam, si ogledal, poskusil in dognal, da je vse to čista resnica! Dobro, okusno, vabljivo in poceni: le 15 dinarjev!

Če je članom kolektiva Iskra v sredah in sobotah ob večeru všeč izlet, kjer se za prijetno počutje išče tudi okusen prigrizek za malo denarja, jim turistično društvo v Naklem pri Kranju (v bližini znane gostilne Marinšek) nudi od 18. ure dalje okusno pečene ribe in vse, kar z raven spada.

Pripomba:

Predlanskem nam je tiskarski škrat spremenil pečene v počene ribe. Ribič Peter, ki je znan poznavalec rib in ki bo tudi skrbel za okusno pečenje, pa pravi, da to ni nobena pomota, pač pa je treba napisati **pečene in počene** ribe, kar bo vsak lahko dognal, ko bo prišel na ribji »piknik« v Naklem. Morda je to »ribiška potegavščina!?« Prepričati se bo treba...

**DOPISUJTE
V ISKRO!**

RAZPIS

ISKRA — INDUSTRIJA ELEMENTOV IN ZABAVNE ELEKTRONIKE V ZP — ISKRA KRANJ, Stegne 17 BO SPREJELA ZA ŠOLSKO LETO 1973/74 v I. LETNIK POKLICNE SOLE

9 učencev in sicer:

- 3 STROJNE KLJUČAVNICARJE
- 2 STRUGARJA
- 1 ORODJARJA
- 1 REZKALCA
- 2 FINOMEHANIKA

Učenci se bodo šolali v poklicni šoli Izobraževalnega centra Litostroj, finomehanika pa v poklicni kovinarski in elektro šoli Kranj.

Učencem, ki bodo sprejeti v poklicno šolo, bo tovarna izplačevala štipendijo.

Kandidati naj do 20. junija predložijo Kadrovski službi tovarne, Stegne 17 naslednje listine:

- izpolnjeno prijavo za vpis na obrazcu 1,20 (tiskovino dobite v knjigarni), kolkovano z državnim kolekom za 2.— din (v prijavo navedejo kandidati poklic, ki se ga želijo izučiti)
- izpisek iz rojstne matične knjige
- spričevalo o končani osemletki
- zdravniško potrdilo

Prijavijo se lahko kandidati do 18. leta starosti.

Prodaja s popustom za člane ZP Iskra

(Nadaljevanje s 7. strani)

Električna peč GLOBUS je primerna predvsem za ogrevanje manjših prostorov. Ima tri grelce, od katerih ima vsak svojo stikalo, zato je poraba električne energije zelo racionalna. Sprendaj del je emaljiran. Dotik z grelci preprečuje zaščitna mreža. Moč vseh grelcev je 4200 W. Dimenzije: 430 × 370 × 130 mm. Maloprodajna cena: 150,65 din
Cena s popustom: 135,60 din

Električna peč INFRALUX je namenjena za ogrevanje kopalnic in podobnih prostorov. Sama konstrukcija, močan cevni grelec in polirani obložnik omogočajo maksimalno možno usmerjanje toplote na predmet ogrevanja: Moč 1500 W. Dimenzije: 300 × 300 × 150 mm. Maloprodajna cena: 148,25 din
Cena s popustom: 133,40 din

Električni radiatorji:
Lamelni — 1200 W

Maloprodajna cena: 1.081,00 din

Cena s popustom: 994,84 din

Rebrasti — 2000 W

Maloprodajna cena: 1.974,00 din

Cena s popustom: 1.816,43 din

Plinsko električni štedilnik OVER ALL 930 je izdelan iz nerjavečega jekla in plastificirane pločevine. Ima dve električni plošči, pečico s termostatom, ražnjem in infragrelci ter 3 plinske gorilnike. Vgrajeno ima opozorilno uro in prostor za jeklenko. Dimenzije: 980 × 750 × 910 mm. Maloprodajna cena: 4.857,00 din

Cena s popustom: 4.468,96 din

ZAHVALE

Ob prerani smrti moža in očeta

FRANCA NAGLICA

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem v orodjarni, obratu ATN, tehnološko analitskemu oddelku, ZB in sindikalni organizaciji v tovarni Elektromehanika Kranj, za izraženo sožalje, pomoč, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zena Marija, sin Andrej in hčerki

Ob smrti moje ljubee mame

IVANE STARMAN

se iskreno zahvaljujem sodelavcem na liniji ploščatega releta v obratu ATN za izraze sožalja, podarjeni venec in denarno pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Mira Pogačnik

Ob smrti mojega očeta

FRANCETA KALANA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v orodjarni obrata »Stikla« za izraze sožalja in podarjeni venec.

Sin Franc Kalan

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije elektronsko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec. Odgovorni urednik: Janez Silc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22.221, int. 333 — Tisk in klišej: »ČP Gorenjski tisk« Kranj